

Тернопільська обласна рада
Управління освіти і науки Тернопільської облдержадміністрації
Кременецька обласна гуманітарно-педагогічна академія ім. Тараса Шевченка

Кафедра історії та методики навчання

ЗАТВЕРДЖУЮ

Проректор з навчальної роботи

М. Б. Боднар

28» серпня 2020 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ІСТОРИЧНЕ КРАЄЗНАВСТВО

рівень вищої освіти перший (бакалаврський)

галузь знань 01 Освіта / Педагогіка

спеціальність 014 Середня освіта (Історія)

освітньо-професійна програма Середня освіта (Історія)

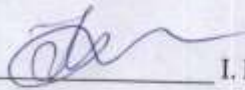
Кременець – 2020 рік

Сеньківська Г. Я. Історичне краєзнавство : [робоча програма навчальної дисципліни для студентів спеціальності 014 Середня освіта (Історія)] / Г. Я. Сеньківська. – Кременець, 2020 р. – 20 с.

Розробник: **Сеньківська Г. Я.**, кандидат історичних наук, викладач кафедри історії та методики навчання

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри історії та методики навчання.
Протокол № 28 від серпня 2020 року

Зав. кафедри _____

І. Б. Скакальська

Сеньківська Г. Я. Історичне краєзнавство : [робоча програма навчальної дисципліни для студентів спеціальності 014 Середня освіта (Історія)] / Г. Я. Сеньківська. – Кременець, 2020 р. – 20 с.

Розробник: **Сеньківська Г. Я.**, кандидат історичних наук, викладач кафедри історії та методики навчання

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри історії та методики навчання.
Протокол № 28 від серпня 2020 року

Зав. кафедри _____ І. Б. Скакальська

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, предметна спеціалізація, освітньо-професійна програма	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 3	Галузі знань: 01 Освіта/Педагогіка	Вибіркова навчальна дисципліна	
	Спеціальності: 014 Середня освіта (Історія)		
Модулів – 1		Курс:	
Змістових модулів – 2		3-й	3-й
Загальна кількість годин - 120		5-й семестр	5-й семестр
		Лекції	
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 2 самостійної роботи студента – 5	Освітньо-професійна програма підготовки бакалавра	16 год.	6
		Семінарські	
		18 год.	4
		Лабораторні	
		– год.	–
		Самостійна робота	
		86 год.	110
Вид контролю: залік			

Примітка.

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної роботи становить:

для денної форми навчання – 28%–72%;

для заочної форми навчання – 9%–91%.

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Програма вивчення нормативної навчальної дисципліни «Історичне краєзнавство» складена відповідно до освітньо-професійної програми підготовки бакалавра за спеціальністю 014 Середня освіта (Історія).

Історичне краєзнавство як навчальна дисципліна має такі завдання:

- а) ознайомити з основними віхами з історії краєзнавчого руху в Україні;
- б) сприяти формуванню у студентської молоді історичного мислення, вмінню аналізувати, систематизувати та узагальнювати явища й події та їх причинно-наслідкові зв'язки;

в) з'ясувати місце, роль та функції історичного краєзнавства серед інших гуманітарних дисциплін;

г) сприяти культурно-історичній самоідентифікації молоді.

Курс «Історичне краєзнавство» спрямований на формування у студентів таких професійних *компетентностей*:

Інтегральна компетентність:

- Здатність розв'язувати в професійній педагогічній діяльності в галузі середньої освіти або в процесі навчання складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми, що передбачає застосування теорій та методів педагогічної науки і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

Загальні компетентності (ЗК)

ЗК 2 Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК 4 Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

ЗК 7 Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК 8 Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

ЗК 12 Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та введення здорового способу життя.

Фахові компетентності спеціальності (ФК):

ФК 4 Здатність критично усвідомлювати зв'язки між теперішніми подіями та минулими процесами.

ФК 5 Здатність та вміння використовувати надбання інших наук (українська ономастика, історія мистецтва, археологія, соціологія, філософія та ін.).

ФК 6 Здатність до аналізу і синтезу джерел з історії України та краєзнавчих досліджень для використання у практичній професійній діяльності.

ФК 9 Здатність правильно коментувати, анотувати або редагувати тексти і документи, відповідно до критичних канонів дисципліни.

ФК 10 Здатність вільно оперувати спеціальною термінологією.

ФК 15 Здатність використовувати знання для самостійного оволодіння новими знаннями, критичної оцінки набутого досвіду.

Програмні результати навчання

Знання:

ПРН 1 Розуміти контекст, причини та наслідки історичних подій і використовувати ці знання у професійній діяльності.

ПРН 2 Демонструвати знання філософії, педагогіки, психології, що сприяють розвитку загальної культури й соціалізації особистості й уміння їх використовувати у професійній і соціальній діяльності.

ПРН 4 Розглядати суспільні явища у розвитку та в конкретно-історичних умовах певного часу; співставляти історичні події, явища з періодами (епохами), орієнтуватися в науковій періодизації історії.

ПРН 5 Розуміти загальні та специфічні риси історичного розвитку різних регіонів України, Європи та світу, чинники, що зумовлюють різноманіття культур та національних спільнот, ефективно співпрацювати з носіями різних історичних та культурних цінностей.

ПРН 8 Ідентифікувати визначні історичні постаті.

Уміння:

ПРН 9 Користуватися науковою літературою, електронними довідковими виданнями, аналізувати матеріал академічних підручників та навчальних посібників.

ПРН 17 Застосовувати знання української мови за професійним спрямуванням на практиці.

На вивчення навчальної дисципліни відводиться 90 години / 3 кредити ECTS.

3. Програма курсу «ІСТОРИЧНЕ КРАЄЗНАВСТВО»

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1. РОЗВИТОК ІСТОРИЧНОГО КРАЄЗНАВСТВА В УКРАЇНІ

Тема 1. Розвиток історичного краєзнавства в Україні

Предмет курсу «Історичне краєзнавство». Мета і завдання курсу.

Джерела історичного краєзнавства.

Зв'язок історичного краєзнавства зі спеціальними історичними дисциплінами (історична географія, історична демографія, історія історичної науки, джерелознавство, архівознавство, археографія, філігранологія, хронологія, метрологія, нумізматики, геральдика, сфрагістика, генеалогія, ономастика).

Тема 2. Історія становлення й розвитку краєзнавства в Україні

1. Родовід українського краєзнавства, його давні традиції:
 - a) витоки краєзнавства;
 - b) зародження наукового краєзнавства;
 - c) становлення українського краєзнавства;
 - d) організація краєзнавства в Україні.
2. Фундатори національного краєзнавства.

Тема 3. Краєзнавство Галичини.

1. Особливості розвитку краєзнавства в Галичині.
2. Періодизація етапів розвитку краєзнавства на галицьких теренах:
 - a) просвітництво і перші хвилі національно-культурного руху;
 - b) розвиток народознавчого краєзнавства;
 - c) становлення галицького краєзнавства у другій половині XIX ст. - на початку XX ст.;
 - d) розвиток галицького краєзнавства у міжвоєнний період – 1918–1939 рр.;
 - e) краєзнавство Галичини в роки Другої світової війни.

Тема 4. Історичне краєзнавство в Україні за радянських часів

та в роки Незалежності.

1. Розвиток краєзнавства в Українській РСР у 1920–1930 рр. XX ст.

2. Розвиток краєзнавства в Українській РСР у 1930–1940 та повоєнних роках ХХ ст.
3. Краєзнавство в 1950–1990 роках.
4. Утворення та діяльність Всеукраїнської спілки краєзнавців України.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1. НАПРЯМИ І МЕТОДИ ІСТОРИКО-КРАЄЗНАВЧИХ ДОСЛІДЖЕНЬ

Тема 5. Напрями історичного краєзнавства.

1. Загальна характеристика напрямів історичного краєзнавства. Мікроісторія, історія буднів. Пам'яткознавство. Пам'яткоохоронна діяльність в Україні.
2. Краєзнавчі туризм та екологія. Краєзнавчий туризм як засіб національно-патріотичного виховання. Екологічна культура
3. Напрямки історико-краєзнавчих досліджень .Загальна характеристика. Історія буднів та її світоглядне значення.
4. Музеєзнавство. Класифікація музеїв та їх соціальні функції. Сучасна музейна мережа в Україні.
5. Соціальна історія краю. Дослідження людських спільнот. Ментальність, звичай, соціонормативна культура.
6. Критерії визначення історичних пам'яток.

Тема 6. Шкільне краєзнавство як одна з форм краєзнавства

1. Предмет, мета і завдання шкільного краєзнавства.
2. Організаційні форми краєзнавчої діяльності в школі.
3. Методика підготовки учнівських письмових робіт з історичного краєзнавства:
 - а) теоретико-методичні аспекти процесу наукового дослідження;
 - б) способи фіксації змісту джерел;
 - в) види письмових робіт з історичного краєзнавства.
4. Учнівська конкурсна науково-дослідна робота: написання та захист.

Тема 7. Музеї як об'єкти історико-краєзнавчої діяльності

1. Музеї краю як невід'ємна складова краєзнавчо-освітньої діяльності.
2. Класифікація музеїв України.
3. Шкільний музей в структурі шкільного краєзнавства.
4. Основні принципи і методика створення шкільного музею:
 - а) фонди музею;
 - б) інвентаризація та шифрування;
 - в) оформлення музейної експозиції;
 - г) організація виставок.

Тема 8. Методи історико-краєзнавчих досліджень.

1. Усна історія як метод історико-краєзнавчих досліджень. Особливості усної історії.
2. Методика проведення інтерв'ю. Типи і види інтерв'ю.
3. Просопографія в історико-краєзнавчих досліджень. Просопографія і біографістика.
4. Використання загальнонаукових методів в історико-краєзнавчих дослідженнях:

- a) проблемно-хронологічний метод;
- b) ретроспективний;
- c) порівняльно-історичний;
- d) хронологічний.

Тема 9. Краєзнавча робота в навчальних закладах

1. Історичне краєзнавство в навчальних курсах середньої школи.
2. Особливості краєзнавчої роботи у вищих навчальних закладах.

Критерії та норми оцінювання знань студентів з історичного краєзнавства

1. На оцінку „5” (відмінно, **A**, зараховано) студент повинен:
 - глибоко та всебічно розуміти тему, вільно і аргументовано викладати її зміст;
 - чітко уявляти структурно-логічну схему теми, визначати головні і другорядні її складові, розкривати суттєві взаємозв'язки між ними;
 - вміти зробити висновки і підвести підсумки, пояснити їх і підтвердити фактичним матеріалом (практичними прикладами);
 - вміти застосовувати набуті (засвоєні) теоретичні і практичні знання для специфічних потреб регіону.
2. На оцінку „4” (добре, **B, C**, зараховано) студент повинен:
 - достатньо розуміти і в належному обсязі (в основному) висвітлювати тему відповідно до її логічної структури;
 - бачити суттєві взаємозв'язки між основними структурними елементами теми, вміти відрізнити серед них головні від другорядних;
 - вміти застосовувати теоретичні знання для осмислення практичного матеріалу, аналізу конкретних історико-краєзнавчих завдань;
 - достатньо володіти історичними термінами, поняттями, знанням з історичного краєзнавства.
3. Оцінка „3” (задовільно, **D, E**, зараховано) виставляється, якщо студент:
 - виявляє лише поверхове розуміння змісту теми, фрагментарно висвітлює теоретичний матеріал, допускає порушення його логічної структури та послідовності викладу;
 - допускає помилки у визначенні головного і другорядного у змісті теми, недостатньо бачить взаємозв'язки між її структурними елементами;
 - недостатньо володіє термінами і поняттями, необхідними для висвітлення теми;
 - не виявляє достатнього вміння застосовувати теоретичний матеріал для вирішення чи пояснення практичних завдань історичного характеру.
4. Оцінка „2” (незадовільно, **FХ, F**, не зараховано) виставляється, якщо у студента:
 - відсутнє розуміння основного змісту теми;
 - бракує вміння виокремити головне від другорядного в структурі теми;
 - немає навиків у застосуванні історичної інформації та користуванні різними джерелами інформації (музейними матеріалами, науковими монографіями, науково-популярними працями, енциклопедіями, періодичними виданнями та ін.);
 - відчутні значні труднощі у використанні термінів і понять.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма						Заочна форма					
	усь ого	у тому числі					ус ьо го	у тому числі				
		л	с	л а б	і н д	с. р.		л	с	л а б	інд	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Модуль 1												
Змістовий модуль 1. РОЗВИТОК ІСТОРИЧНОГО КРАЄЗНАВСТВА В УКРАЇНІ												
Тема 1.		1	2	-	4	4	-	1	1	-	4	6
Тема 2.		1	2	-	4	6	-	-	-	-	4	6
Тема 3.		2	2	-	4	8	-	1	-	-	6	8
Тема 4.		2	2	-	4	8	-	1	1	-	4	8
Разом		6	8	-	16	26	-	3	2	-	18	28
Змістовий модуль 2. НАПРЯМИ І МЕТОДИ ІСТОРИКО-КРАЄЗНАВЧИХ ДОСЛІДЖЕНЬ												
Тема 5.		2	2	-	4	4	-	-	-	-	6	8
Тема 6.		2	2	-	4	6	-	1	-	-	5	8
Тема 7.		2	2	-	4	4	-	-	1	-	5	8
Тема 8.		2	2	-	4	4	-	1	1	-	5	8
Тема 9.		2	2		4	6		1			5	6
Разом		10	10	-	20	24	-	3	2	-	26	38
Модуль 2												
ІНДЗ	-		-	-	19	-	-		-	-	-	-
Д/залік	2											
Усього годин	120	16	18	-	36	50	-	6	4	-	44	66

5. Теми семінарських занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Розвиток історичного краєзнавства в Україні.	2
2	Розвиток історичного краєзнавства на території України до початку ХХ ст.	2
3	Історичне краєзнавство в Україні за радянських часів та в роки незалежності.	2
4	Становлення і розвиток історичного краєзнавства на Тернопільщині.	2
5	Напрями історичного краєзнавства.	2
6	Шкільне краєзнавство як одна з форм краєзнавства.	2
7	Підготовка і проведення краєзнавчої експедиції.	2
8	Музеї як об'єкти історико-краєзнавчої діяльності	2
9	Методи історико-краєзнавчих досліджень.	2
	Всього	18

6. Самостійна робота

1. Джерела історико-краєзнавчих досліджень.
2. Краєзнавчий туризм як засіб національно-патріотичного виховання.
3. Пам'яткоохоронна діяльність в Україні.
4. Краєзнавчий туризм як засіб національно-патріотичного виховання.
5. Методи історико-краєзнавчих досліджень.
6. Застосування методики просопографії в історико-краєзнавчих дослідженнях.
7. Історичне краєзнавство у шкільній та позакласній роботі, його форми і методи.
8. Історичне краєзнавство в системі шкільної освіти та історії педагогіки.
9. Використання краєзнавчого матеріалу в нормативних історичних курсах.
10. Історико-краєзнавча робота в шкільних музеях Тернопільської області.
11. Початки краєзнавчих досліджень на західноукраїнських землях.
12. Сучасні організаційні форми краєзнавчого руху.
13. Криза методики та практики краєзнавчого руху в 30-х роках ХХ ст.

7. Теми для індивідуального навчально-дослідного завдання.

ІНДЗ, есе.

1. Зародження та етапи становлення краєзнавчого руху.
2. Організація туристсько-краєзнавчих подорожей та екскурсій з учнівською та студентською молоддю.
3. Туристсько-краєзнавчі можливості рідного краю.
4. Історико-культурні об'єкти рідного краю.
5. Історико-краєзнавчі дослідження рідного краю.
6. Відновлення історико-краєзнавчих досліджень у 50-х – першій половині 60-х років та їх суперечливий характер.
7. Пожвавлення історико-краєзнавчих студій наприкінці 60-х – початку 80-х років ХХ ст.
8. Історичне краєзнавство у незалежній Україні. Основні тенденції розвитку краєзнавчої історіографії.
9. Етнографічні особливості Тернопілля.
10. Літературне краєзнавство.
11. Народна вишивка Волині.
12. Освітній рівень Волині у ХVІІІ ст.
13. Навчальні заклади краю у ХІХ ст.
14. Напрямки краєзнавчих досліджень.
15. Доля краєзнавства та краєзнавців у ХХ ст.
16. Характеристика археологічних культур на території Волині.
17. Основні проблеми краєзнавчих досліджень 1920–1930-х рр.
18. Тернопільщина в період Середньовіччя – ранньомодерного часу (ХVІ– початок ХVІІ ст.).
19. Тернопільська область у повоєнний період (друга половина 1940–1980 рр.).
20. Тернопільщина напередодні та в умовах незалежної України (кінець 1980–2000 рр.).
21. Пам'яткоохоронні організації Тернопільщини у краєзнавчому русі у другій половині ХХ– на початку ХХІ ст.
22. Краєзнавство у вищих і середніх і вищих навчальних закладах Тернопілля.
23. Музеї Тернопільщини як невід'ємна складова краєзнавчого руху.

24. Національна спілка краєзнавців у координації зусиль дослідників з популяризації історії України.
25. Архівні установи в краєзнавчому русі.
26. Відомі краєзнавці, науковці мого села чи міста (можна вибрати за об'єкт дослідження будь-якого митця, який навчався у вашому навчальному закладі – за смаком і симпатією).
27. Освіта Галицько-Волинської землі.
28. Церковно-парафіяльні школи на Волині.
29. Братства Волинської землі.
30. Історико-краєзнавча робота на історичному факультеті Кременецького учительського інституту.
31. Кременчани в Університеті св. Володимира.

Вимоги щодо виконання ІНДЗ

Навчально-дослідна робота повинна складатися зі змісту, вступу, основної частини, висновків, списку використаної літератури. У вступі слід:

- а) обґрунтувати актуальність теми;
- б) показати ступінь розробленості цієї теми, здійснити аналіз сучасного стану дослідження проблеми;
- в) поставити завдання дослідження.

В основній частині потрібно висвітлити основний матеріал теми навчальної роботи, викласти факти, ідеї, результати досліджень в логічній послідовності, обґрунтувати власну позицію, пропозиції щодо розв'язання проблеми, визначити шляхи вирішення досліджуваної проблеми, розглянути тенденції подальшого розвитку цього питання. Практичну частину (за наявності) необхідно представити у вигляді результатів власних досліджень, із статистичною обробкою даних.

У висновках потрібно представити результати дослідження, підвести його підсумки.

Список використаної літератури подавати згідно вимог.

В тексті слід посилаючись на список літератури, вказуючи при цьому в квадратних дужках номер джерела у списку використаної літератури і сторінки, які використанні для написання роботи за таким зразком: [1, С. 25-32].

Обсяг роботи 10-15 сторінок, друкований (формат А-4; інтервал 1,5; розмір шрифту – 14).

Роботу потрібно виконати на окремих аркушах, які необхідно скріпити. На титульному аркуші слід вказати прізвище, ім'я та по-батькові студента, курс, групу, спеціальність. Текст роботи повинен бути чітким, розбірливим, з пронумерованими сторінками. Робота може бути виконана у формі презентаційної доповіді.

Критерії оцінювання ІНДЗ

№ з/п	Критерії оцінювання роботи	Максимальна кількість балів за кожним критерієм
1.	Обґрунтування актуальності, формулювання мети, завдань та визначення методів дослідження	4 балів
2.	Складання плану дослідження	3 бали
3.	Критичний аналіз суті та змісту першоджерел. Виклад фактів, ідей, результатів досліджень у логічній послідовності. Аналіз сучасного стану дослідження проблеми, розгляд тенденцій її подальшого розвитку	10 балів
4.	Доказовість висновків, обґрунтованість власної позиції, пропозиції щодо розв'язання проблеми, визначення перспектив дослідження	4 бали
5.	Дотримання вимог щодо технічного оформлення структурних елементів роботи (титульний аркуш, план, вступ, основна частина, висновки,	4 бали

додатки (якщо вони є), список використаних джерел)	
Разом	25 балів

Примітка. Максимальна кількість балів, яку може отримати студент за виконання ІНДЗ становить **25 балів**. Не виконання ІНДЗ оцінюється у 0 балів.

Шкала оцінювання ІНДЗ

Рівень виконання	Кількість балів, що відповідає рівню	Оцінка за традиційною системою
Високий	22-25	Відмінно
Достатній	16-21	Добре
Середній	10-15	Задовільно
Низький	0-9	Незадовільно

„Відмінно” відповідає 22-25 балам, ставиться: при виконанні ІНДЗ у повному обсязі, теоретична та практична (за наявності) частини не мають помилок; відповіді на запитання вичерпні й аргументовані; оформлення відповідає вимогам, робота виконана вчасно.

„Добре” відповідає 16-21 балам, ставиться якщо: ІНДЗ виконано в повному обсязі і не має помилок, які потребують її переробки; відповіді на запитання даються по суті, але не в деталях.

„Задовільно” відповідає 10-15 балам, ставиться, якщо ІНДЗ виконано не в повному обсязі; мають місце помилки; оформлення не відповідає вимогам; відповіді на запитання даються не в повному обсязі.

„Незадовільно” відповідає 0-9 балам, виставляється якщо: ІНДЗ виконана не в повному обсязі; мають місце суттєві помилки, які тягнуть за собою переробку; оформлення не відповідає вимогам; на запитання студент дає неправильні відповіді.

МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ НАПИСАННЯ ЕСЕ

Есе (фр. *essai* спроба, нарис) – це особливий жанр філософської, літературно-критичної, історико-біографічної прози. «Есе – це прозаїчний твір невеликого обсягу і вільної композиції, що висловлює індивідуальні враження і міркування з конкретного приводу або питання, які свідомо не претендують на повне або вичерпне трактування предмета. Есе припускає нове, креативне бачення будь-чого. Есеїстичний стиль відрізняється образністю, афористичністю і установкою на розмовну інтонацію і лексику» (з «Літературного енциклопедичного словника»).

Есе буде цікавим, якщо в ньому будуть присутні:

- непередбачувані (парадоксальні) висновки;
- несподівані повороти;
- цікаві факти.

Ваше завдання: написати есе на обрану вами тему, показавши власне бачення і ставлення до написаного, знайти точки перетину цієї проблематики з власним життєвим і духовним досвідом – досвідом ваших переживань і роздумів. Жанр есе дає вам можливість робити в тексті інтимно-ліричні, у тому числі і поетичні, відступи. Зробіть спробу розкрити своє «Я» в обраній темі – це не менш важливо, ніж розкрити саму тему. Обсяг есе повинен бути приблизно 1-2 сторінки.

ЗРАЗОК ОФОРМЛЕННЯ ЕСЕ:

1. Титулка.
2. Текст есе.
3. Перелік першоджерел.

8. Методи навчання

1. Лекція.
2. Семінарські заняття.
3. Бесіда. Консультація.
4. Відвідування музею історії освіти навчального закладу.
5. Відвідування музею ім. Ю. Словацького.
6. Відвідування Кременецького краєзнавчого музею.

9. Методи контролю

1. Наочні, словесні, репродуктивно-пошукові, проблемні, практичні.
2. Залік на підвищення рейтингу.

10. Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
75-81	C		
67-74	D	задовільно	
60-66	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

10. Методичне забезпечення

1. Методичні рекомендації та розробки семінарських занять з історичного краєзнавства.
2. Методичні рекомендації до курсу „Історичне краєзнавство” (навчальна програма, плани семінарських занять).
3. Тезові конспекти курсу „ Історичне краєзнавство”.

11. Рекомендована література

1. Уривалкін О. М. Історичне краєзнавство : Навчальний посібник. К.: КНТ, 2006. 296 с.
2. Прокопчук В. С. Шкільне краєзнавство. Навчальний посібник. К.:
3. Андерсон В. Проблеми репоалізації України: теорія, практика, перспективи // Розвиток України в репоалізаційній перспективі: політичні, економічні, соціальні проблеми регіоналізації. К., 2002.
4. Верменич Я. Історична регіоналістика в Україні // Український історичний журнал. 2001. № 6. 2002. № 2.
5. Верменич Я. Історична регіоналістика в Україні: спроба концептуального аналізу. К., 2003;
6. Верменич Я. Теоретико-методологічні проблеми історичної регіоналістики в Україні. К., 2003.
7. Дністрянський М. Чи потрібно реформувати адміністративно-територіальний устрій України? // Політична думка. 2001. № 1-2
8. Енциклопедія етнокультурознавства. Понятійно-термінологічний інструментарій, концептуальні підходи. Ч.І. Кн. І. К., 2000.
9. Жупанський Я. Круль В. Про об'єкт і предмет вивчення національного краєзнавства // Краєзнавство. 1994. №2.
10. Костиця М.Ю. Географічне краєзнавство в системі загального краєзнавства // Краєзнавство. 2001. № 1-4.
10. Сеньківська Г. Я. Розвиток історичного краєзнавства на Тернопільщині (середина 40-х рр. ХХ – початок ХХІ ст.) : монографія / Г. Я. Сеньківська. м. Хмельницький: ФОП Цюпак А. А., 2014. 224 с.
11. Тронько П. Т. Краєзнавство у відродженні духовності та культури : Досвід. Проблеми. Перспективи / П. Т. Тронько. К. : Рідний край, 1994. 108 с.
12. Тронько П. Т. Історія міст і сіл України в контексті регіональних досліджень : Досвід. Проблеми. Перспективи / П. Т. Тронько. К., 2001. 49 с.
13. Тронько П. Т. Підсумки і перспективи розвитку історичного краєзнавства в Україні / П. Т. Тронько // Історія України : маловідомі імена, події, факти [зб. статей]. Вип. 21. К., 2002. С. 3–13.
14. Тронько П. Т. Краєзнавчий рух в Україні : шляхи подальшого розвитку / П. Т. Тронько // Український історичний журнал. 2004. № 2. С. 82–93.
16. Тронько П. Т. Історичне краєзнавство : крок у нове тисячоліття : Досвід, проблеми, перспективи : Монографія / П. Т.Тронько. К. : Інститут історії України, 2000. 271 с.
23. Рубльов О. З історії наукових контактів Галичини і Наддніпрянщини 1920-х років: відвідини УРСР львівськими істориками М. Кордубою та І. Крип'якевичем // Історія України. Маловідомі імена, події, факти (36. статей). Вип. 14. К.,2001.
24. Серкіз Я. Історичне краєзнавство. Львів, 1995.
25. Скрипник Г. Етнографічні музеї України. Київ, 1989.
26. Удод О. А. Історія в дзеркалі аксіології. Роль науки та освіти у формуванні духовних цінностей українського народу в 1920–1930-х рр. К., 2000.
27. Українське краєзнавство: сторінки історії // Г. Дем'янчук, Б. Дем'янчук, А.Дем'янчук. Київ, 2006.
28. Франко І. Галицьке краєзнавство // Зібрання творів у 50-ти тт. Т. 46. Кн. 2.К., 1986.
29. Громадські музеї Львівщини. Довідник у двох томах. Т.І. Львів, 2007; Т.ІІ. Львів, 2008.
30. Зашкільняк Л. Методологічні аспекти світового історіографічного процесу і сучасна українська історична наука // Українська історіографія на зламі століть: здобутки і проблеми. Львів, 2004.
31. Регіональна історія України. Збірник наукових статей. Київ. Вип.1. 2007; Вип.2. 2008.
32. Середяк А. Історичне краєзнавство: доробок останнього десятиріччя // Українська історіографія на зламі століть: здобутки і проблеми. Львів, 2004.

33. Середяк А. Історія буднів як напрямок краєзнавчих досліджень // Друга наукова конференція „Історичні пам'ятки Галичини”. Львів, листопад 2002 року. Львів, 2003.
34. Смолій В. Національна ідентичність у добу глобалізму; історичні традиції та сучасні перспективи // Греки на українських теренах. К., 2000.
35. Тронько П. Історичне краєзнавство: крок у нове тисячоліття (досвід, проблеми, перспективи). К., 2000.
36. Франко І. Найновіші напрямки в народознавстві // Зібрання творів у 50-ти тт. Т. 45. К., 1986.
61. Дем'янчук Г. С. Українське краєзнавство : сторінки історії / Дем'янчук Г. С., Дем'янчук Б. Г., Дем'янчук А. Г. – К. : ВЦ „Просвіта”, 2006. – 296 с.
62. Верменич Я. Теоретико-методологічні проблеми історичної регіоналістики в Україні. К., 2003.
63. Дем'янчук Г. С. Українське краєзнавство : сторінки історії / Дем'янчук Г. С., Дем'янчук Б. Г., Дем'янчук А. Г. К. : ВЦ „Просвіта”, 2006. 296 с.
64. Грінченко Г. Усна історія. Методичні рекомендації з організації дослідження. Харків, 2007.
65. Грінченко Г. Усна історія. Методичні рекомендації з аналізу наративних інтерв'ю. Харків, 2008.
66. Кісь О. Усна історія: становлення, проблематика, методологічні засади // Україна модерна. Вип. 11. Київ–Львів, 2007.
67. Кизима В. Культурологія і сучасна методологія гуманітарного знання // Весник НАН України. 2001. № 5. С. 18–21.
68. Колесник І. Українська історіографія (XVIII - початок XX століття). К., 2000.
69. Левенець Ю. Теоретико-методологічні засади української суспільно-політичної думки: проблеми становлення та розвитку (друга половина XIX – початок XX століття). К., 2001.
70. Пилипів І. Стояновська С. Краєзнавчий музей при СШ № 34 ім. Маркіяна Шашкевича. Історичні пам'ятки Галичини. Матеріали наукової краєзнавчої конференції. Львів, 26 жовтня 2000 р. Львів, 2001 .

13. Інформаційні ресурси

1. Бібліотека КОГПА ім. Тараса Шевченка (книжковий фонд).
2. Електронна бібліотека КОГПА ім. Тараса Шевченка.
3. Бібліотека кафедри історії та методики навчання..
4. Кременецька міська бібліотека ім. Ю. Словацького.
5. Музей історії освіти навчального закладу.
6. Національна бібліотека ім. В.І. Вернадського / [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.nbuv.gov.ua/>
7. Платформа Moodle.